

Webinaarin ennakkokysymykset ja vastaukset 30.10.2019

Hakemusten toimittaminen

1. Riittääkö siis, että lähetetään sähköinen lomake ja sähköistä lomaketta vastaavat tiedot (allekirjoituksella ja päivämäärällä varustettuna) OKM kirjaamoon sähköpostilla? Eli ei tarvitse erikseen postin kautta lähettää papereita?
 - a. Sähköpostilla kirjaamoon toimitettu (allekirjoituksella ja päivämäärällä varustettuna) riittää
2. Riittääkö sähköisen lomakkeen lähettäminen määräajassa, vai pitääkö allekirjoitettu hakemus olla myös määräajassa perillä?
 - a. Pitää olla myös kirjaamossa määräajassa. Kuten edelle todettu, asiakirjan voi toimittaa kirjaamoon myös sähköpostilla.

Yleistä

3. Ehdotus tavoitteelliseksi opiskelijavuosimääräksi: jos haluaa pitää tavoitteellisten opiskelijavuosien määrän vuoden 2019 tasolla, kannattaako tavoitteellisia opiskelijavuosia ehdottaa enemmän vai esittää samaa määrää? Onko riskinä, että pohjaksi otetaan koulutuksen järjestäjien ehdotukset, joista lähdetään vähentämään ”juustohöylällä”?
 - a. Koulutuksen järjestäjien ehdotus tavoitteellisten opiskelijavuosien määräksi tulisi olla realistinen ja perusteltu. Jos koulutuksen järjestäjä pitää nykyistä määrää hyvänä, tulisi ensi vuodelle esittää samaa. Kirjeessä on s. 4 kerrottu tarkemmin, millä perusteilla koulutuksen järjestäjän tavoitteellisten opiskelijavuosien määrää on tarpeen alentaa tai mahdollista lisätä vuoden 2019 varsinaisen suoritepäätöksen tasoon nähden.
4. Milloin tulee päätös edellisestä opiskelijavuosihausta, strategisen suunnittelun kannalta se olisi tarpeen
 - a. Marraskuun lopussa, koska tarkoituksena myöntää samalla päätöksellä 20 milj. lisärahoitus opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen (lisätalousarvion perusteella jaettava).
5. Millä todennäköisyydellä OKM ennakkolaskelmat vastaavat koko varainhoitovuoden valtionosuusrahoituksen kokonaisuutta - vähennystä nyt jo merkittävästi
 - a. Kokonaisuutena ammatillisen koulutuksen määräraha kasvaa kuluvan vuoden varsinaiseen talousarvioon verrattuna kasvaa 133 624 000 euroa. Ei ole olemassa koulutuksen järjestäjäkohtaisia ennakkolaskelmia. Ainoastaan alustavat arviot suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksen suoritteista ja perusrahoituksen profiilikertoimesta, jotka nekin tarkentuvat marraskuun alussa. Jos ennakkolaskelmalla viitataan syyskuussa pidetyssä webinaarissa käytettyä rahoitusesimerkkiä, siinä pohjana oli v.2019 varsinaisen talousarvion mukainen laskennallisen rahoituksen määrä. Kyseessä ei siis ollut ennakkolaskelma vuoden 2020 rahoituksesta. Ministeriö tulee lisäämään nettisivuille ”simulointimallin” (Excel-taulukko) koulutuksen järjestäjien käyttöön, johon kootaan tiedot dynaamisilta rahoitusperusteraporteilta (tämän hetken mukaiset tiedot varainhoitovuoden 2020 rahoituksen laskennassa käytettävistä suoritteista). Simulointimalli näyttää, miten kyseisiä tietoja käytetään rahoituksen laskennassa. Tästä informoidaan koulutuksen järjestäjiä erikseen.

Lisärahoitus opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen

6. Mitä tarkoittaa: ”Tarkoituksena on, että koulutuksen järjestäjät pystyisivät ylläpitämään lisämäärärahan avulla lisättyä opetuksen ja ohjauksen määrää pidempään kuin vain yhden kalenterivuoden ajan. Lisärahoituksen käyttö ei ole sidottu rahoituksen myöntämisvuoteen. Voiko tätä rahaa siis käyttää usean vuoden ajan?

- a. Kyllä, lisärahoitusta voi käyttää myös tulevina vuosina. Lomakkeen kohdassa ”Lisätiedot suunnitelman toteuttamisesta” koulutuksen järjestäjä voi tarkemmin kertoa, kuinka pitkäksi aikaa suunnitelmassa esitetyt lisäykset ovat mahdollisia ylläpitää nyt haetulla lisärahoituksella.
7. Lisärahoitus opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen: mille ajalle (kuinka pitkäksi aikaa) voidaan hakea lisärahoitusta esim. opettajien palkkakustannuksiin (vuosi vai useampi vuosi)?
 - a. Ks. edellä
 8. Opettajien ja ohjaajien palkkaus: kuinka pitkälle ajalle, kun on tulossa vuoden alussa 80milj lisäjakoon?
 - a. Ks. edellä. Nyt myönnettävää lisärahoitusta ei tarvitse käyttää ennen ensi vuoden alussa jaettavan 80 milj. euron jakoa. Ensi vuoden rahoitus jaetaan pääasiassa laskennallisiin perusteisiin. Ensi vuoden alussa jaettava rahoitusta voi käyttää joko uusiin lisäyksiin tai tehtyjen lisäyksiin jatkamiseen pidemmäksi aikaa.
 9. Voidaanko tätä nyt haettavaa rahoitusta käyttää tänä syksynä taloon rekrytoitujen opettajien kustannuksiin ja siten sisällyttää heidät jo tähän suunnitelmaan? Vaiko tarkoitetaanko opettajarekrytointeja tästä eteenpäin?
 - a. Nyt haettava 20 milj. euron lisärahoitus on kuluva vuoden toisen lisätalousarvion rahaa. Eduskunta hyväksyi tämän lisätalousarvion jo 28.6.2019. Nyt myönnettävän lisärahoitusta ei ole rajattu käytettäväksi tietyinä ajanjaksona eikä ole rajattu, että lisärahoitusta voisi käyttää vain niihin rekrytointeihin, jotka tehdään lisäsuoritepäätöksen jälkeen. Sitä vastoin lisärahoitusta on perusteltua käyttää vain niihin uusiin rekrytointeihin ja opetustuntien lisäyksiin, jotka on tehty aikaisintaan syyskauden aikana eli LTA:n hyväksymisen jälkeen.
 10. Tarkoituksenamme on mm. lisätä tuntiopettajiemme opetustuntimäärää ja samalla perustetaan heille lehtorin virat. Merkitäänkö nämä lehtorien virkojen perustamisen vuoksi haettavat eurot ja muut lisäykset kohtaan palkattavien opettajien määrä VAI tuntiopettajien opetustuntimäärän lisääminen?
 - a. Tässä tapauksessa haettavat lisäeurot tulisi sijoittaa kohtaan ”palkattavien opettajien määrä”, koska toimenpide lisää koulutuksen järjestäjän henkilöstön lukumäärää.
 11. Ohjaajien henkilötyövuosien määrä: mitä tarkoitetaan ohjaajalla? Rinnastetaanko myös työvalmentaja ja opinto-ohjaaja ohjaajaksi?
 - a. Ministeriö ei ole halunnut tarkasti määritellä, mitä esimerkiksi ohjaajiin tai tukihenkilöstön luetaan kuuluvaksi. Opettajat ja opinto-ohjaajat voisi rinnastaa, koska kyse on kelpoisuusehdot täyttävistä henkilöistä. Toisaalta opinto-ohjaajat voisi myös ajatella kuuluvan tukihenkilöstöönkin, koska eivät pääsääntöisesti osallistu opetukseen vaan tukevat muulla tavoin sitä, että opiskelijoiden opinnot etenevät ja että opettajien työpanosta voidaan suunnata enemmän opetukseen ja oppimisen tukeen. Tärkeintä kuitenkin on että lisärahoitus käytetään lisäyksiin, joilla lisätään opiskelijoiden saaman opetuksen ja ohjauksen määrää ja laatua.
 12. Tukihenkilöstön henkilötyövuosien määrä: mitä tarkoitetaan tukihenkilöstöllä? Rinnastetaanko oppilaitoksen palkkaama kuraattori tukihenkilöstöksi?
 - a. Tukihenkilöstön tulisi olla sellaista, joka mahdollistaa opettajien työpanoksen kohdentamisen enemmän opetukseen (ks. edellinen vastaus). Koulutuksen järjestäjien tulee itse arvioida ja perustella vapauttaako ko. tukihenkilöstön palkkaaminen opettajia enemmän opetustyöhön. Tällä rahoituksella ei lähtökohtaisesti pitäisi palkata opiskeluhuollon henkilöstöä, koska kunnat vastaavat opiskeluhuollon palveluista ja saavat siihen rahoitusta. Toki yksittäisissä tapauksissa tämä voi olla perusteltua, mikäli koulutuksen järjestäjä voi osoittaa, että tällä toimella voidaan tehokkaasti tukea opiskelijoiden opintojen etenemistä ja vapauttaa opettajien työpanosta opetukseen.

13. Toteutuneiden ohjaustuntien määrä: miten ohjaustunti määritellään? Onko sitä esim: opettajan tarjoama ohjaus oppituntien ulkopuolella, ohjaajan tarjoama ohjaus oppituntien yhteydessä, ohjaajan tarjoama lisäohjaus työelämälähtöisissä oppimisympäristöissä ja työpaikalla, opinto-ohjaajan tarjoama ohjaus, työvalmentajan tarjoama työllistymisen tuki ja ohjaus
 - a. Seurannassa käytettävät tiedot tullaan määrittelemään tarkemmin sen jälkeen, kun palaute seurantamahdollisuuksista ja laskennallisista jakoperusteista on kerätty ja ne tullaan esittämään 80 milj. haun yhteydessä.
14. Miten laskennalliset kriteerit sovitetaan vaativaa erityistä tukea tarjoavien ammatillisten erityisoppilaitosten lisärahoituksen myöntämisen jakoperusteeksi?
 - a. Tiedot laskennallisia kriteerejä varten kerätään kaikilta koulutuksen järjestäjiltä samalla tavalla. Lisäksi koulutuksen järjestäjät voivat antaa palautetta siitä, mitä järjestäjäkohtaisia tekijöitä laskennallisten kriteerien lisäksi lisärahoituksen jaossa tulisi ottaa huomioon.

Työpaikkaohjaajien koulutuksen lisääminen ja kehittäminen

15. Työpaikkaohjaajakoulutus: onko strukturoitu tarkemmin?
 - a. Tarve harkinnanvaraiselle korotukselle arvioidaan kirjeessä esitettyjen kriteerien mukaisesti (tarkoitus tukea laajemmissa kehittämishankkeissa mukana olevia koulutuksen järjestäjiä, mutta niin ikään myös niitä koulutuksen järjestäjiä, joiden edellytyksiä huolehtia tarvittavasta työpaikkaohjaajien osaamisen kehittämisestä on tarpeen vahvistaa). Tarkoituksena on, että lisämääräraha voitaisiin jakaa vuosittain pääosin vaihtuvalle järjestäjäjoukolla, jotta pidemmällä aikajänteellä mahdollisimman moni koulutuksen järjestäjä pääsisi hyödyntämään lisärahoitusta työpaikkaohjaajien koulutuksen toteuttamisessa ja kehittämisessä.
16. Työpaikkaohjaajakoulutuksen kehittäminen: Jos tähän teemaan hakee ja saa rahoitusta, niin kuinka tarkkaan raportointi tulee tehdä/ miten tarkkaan rahoituksen käyttö todennetaan? Riittääkö kuvaus tehdyistä toimenpiteistä? Vai edellyttääkö raportointi hankemuotoista työajan seuranta ja kustannusten seuranta (tunnit)?
 - a. Perusrahoituksen harkinnanvaraisen korotuksen (tai muun valtionosuusrahoituksen) käytöstä ei tarvitse raportoida samalla tavalla kuin valtionavustusten käytöstä (esim. strategiarahoitus). Jos ministeriö haluaa erillistä raportointia valtionosuusrahoituksen käytöstä, siitä kerrotaan erikseen. Työpaikkaohjaajien koulutuksen kehittämiseen myönnettävän perusrahoituksen harkinnanvaraisen korotuksen käytöstä ei ole tarkoitus tehdä erillistä tiedonkeruuta.

Lähihoitajakoulutuksen lisääminen

17. Ministeriön kirjeessä kerrotaan lähihoitajakoulutuksen lisäämistarpeista. Hakulomakkeella tälle asialle ei ole omaa kohtaa kuten esim. kirjeen s. 5-6 taloudellisten edellytysten turvaamista tai työpaikkaohjaajakoulutuksen lisäämistä ja kehittämistä koskeville kohdille. Kuvataanko lähihoitajakoulutuksen tarpeet esim. lomakkeen kohtaan ”vuoden 2020 koulutustarjontaan suunnitellut uudelleenkohdennukset”?
 - a. Hakulomakkeessa ei tarkoituksella ole tälle omaa kohtaa, kun tällä hetkellä ei ole tarkoitus tehdä erillistä kohdennusta lähihoitajien koulutukseen. Lähihoitajien koulutuksen tarpeen voi kuvata kohdissa: ”Perustelut ehdotukselle tavoitteellisten opiskelijavuosien määräksi” ja ”Vuoden 2020 koulutustarjontaan suunnitellut uudelleenkohdennukset”. Tarkennuksena vielä, että ”taloudellisten edellytysten turvaaminen” ja ”työpaikkaohjaajakoulutuksen lisääminen ja kehittäminen” ovat perusrahoituksen harkinnanvaraisen korotuksen hakemiseen liittyviä asioita, joita haetaan euroina lomakkeella otsikon ”Vuoden 2020 varsinaisessa suoritepäätöksessä myönnettävä perusrahoituksen harkinnanvarainen

korotus” alla. Lähihoitajakoulutukseen sitä vastoin haetaan opiskelijavuosia lomakkeella otsikon ”Vuoden 2020 varsinaisessa suoritepäätöksessä päätettävät tavoitteelliset opiskelijavuodet” alla ja haettua opiskelijavuosimäärää perustellaan lomakkeella kohdassa ”Perustelut ehdotukselle tavoitteellisten opiskelijavuosien määräksi” samalla tavalla kuin muista syistä haettavia opiskelijavuosia. Koulutuksen järjestäjän suunnitelmat olemassa olevan koulutustarjontansa uudelleensuuntaamisesta lähihoitajakoulutuksen lisäämiseen kuvataan kohdassa ” Vuoden 2020 koulutustarjontaan suunnitellut uudelleenkohdennukset”.